

Luovien alojen ryhmä, skenaariot

Sini Eusebio, Päivi Ihamäki, Minna Kantola, Kari Kettunen, Riina Kotilainen, Lauri Laurila, Taru Laaksonen, Vuokko Laine, Jari-Pekka Messula, Samuel Raunio ja Erica Ås

2022

Varsinais-Suomen osaamisen tulevaisuutta ennakoimassa

Turku | Varsinais-Suomen liitto | Turun yliopisto | Kumppanuusfoorumi | Turun ammattikorkeakoulu | Novida | Yrittäjät Varsinais-Suomi | Turun Aikuiskoulutuskeskus | Raseko | Turun kauppakamari
Varsinais-Suomen ELY-keskus | TE-palvelut | Teknologiakampus Turku | Terveyskampus Turku | Salon seudun koulutuskuntayhtymä | Yrityssalo Oy

Skenaariotiivistelmät

(nouseva skenaario)

Suo, kuokka ja luovuus

- Pyritään jatkuvasti **määrittelemään luovuutta** ja siten levittämään luovuuden ilosanomaa muille(-kin) aloille.
- Tiedolla johtamisen lisäksi rinnalle nousee myös **luovuudella johtaminen**, joka nousee merkittävämpään asemaan vuosikymmenen aikana. Luovuutta ja **luovien alojen toimintamalleja sekä tekemisen tapoja on otettu aktiivisesti mukaan geneerisiin, yleisiin taitoihin työelämässä ja yhteiskunnassa.**
- **Taiteen, kulttuurin, median ja luovien alojen merkitys nousee** kansallisesti (kunnat, kaupungit, alueet, yritykset). Tämä näkyy erilaisina tapahtumina alueella, yleisö ostaa taiteen, kulttuurin ja median palveluita.
- **Puhetapa luovista aloista muuttuu positiivisemmaksi** - on pokkaa olla luovien alojen ammattilainen, ei pyydellä anteeksi. Luottamus luovien alojen ammattilaisiin nousee korkealle tasolle.
- Luovien alojen merkitys ja rooli palveluviennissä (kansainvälisesti) on noussut selvästi aiempaa isompaan rooliin, mm. konseptimyynti. **Rahoituspohja on vakiintunut.**
- Luovilla aloilla on löydetty **vaihtoehtoisia paikkoja ja tapoja tehdä luovien alojen työtä** (eri alustat jne.).
- **Taide- ja taitoaineiden arvostus ja kiinnostus ovat kasvaneet** eri koulutusasteilla.
- Koulutuksessa tehdään **aktiivisesti yhteistyötä poikkialaisesti ja eri koulutusasteiden välillä.**
- Taiteilijoiden ja luovien alojen toimijoiden tilat **ovat pysyviä ja toiminnan suunnittelu pitkäjänteistä.** Alueella **henkinen tila luovien alojen toiminnalle on avointa ja kannustavaa.**
- Muuttunut maailmanpoliittinen tilanne on vuosikymmenen mittaan pakottanut yhteiskunnan **arvokeskusteluun.**

(laskeva skenaario)

Aurinko laskee selkäsi taa

- **Luovuuden määrittely jää liian epämääräiseksi ja laajaksi**, minkä vuoksi luovien alojen osaamisen myynti ja markkinointi sekä tekemisen tuotteistaminen eivät onnistu.
- **Luovien alojen ammattilaisten asiantuntemusta ei hyödynnetä** toisilla aloilla.
- Luovien alojen **rahoituspohja on heikentynyt pysyvämmiin**, myös hallituksen budjetissa. Taloustilanne ei mahdollista riskienottoa, minkä vuoksi taiteellinen diversiteetti on kapeutunut selvästi.
- **Luovien alojen työn ja tekemisen arvostus on laskenut yleisesti sekä myös alan omien ammattilaisten keskuudessa**, tulevaisuus usko on heikentynyt selvästi. Luovien alojen työ nähdään puuhasteluna, lähinnä harrastamisena. Luovien alojen ammattilaiset joutuvat **säännöllisesti työskentelemään muilla aloilla elannon saamiseksi.**
- Luovien alojen ammattilaisille **ei ole syntynyt riittävää osaamista digitalisaation hyödyntämiseen.**
- Luovien alojen toiminnassa **ei 2020-luvun aikana ole huomioitu riittävästi kestävästä kehitystä ja vastuullista toimintaa.**
- Taiteen ja kulttuurin tiloissa ja rakennuksissa on **keskitytty enemmän infraan kuin tekemiseen, toimintaan ja sisältöön.**
- Luovien alojen koulutuksen **rahoituspohja on heikentynyt selvästi**, mikä on vaikeuttanut alan koulutuksen järjestämistä. **Koulutussisällöt eivät ole kehittyneet eikä koulutusorganisaatioilla ole resursseja eikä tahtotilaa koulutuksen kehittämiseen.** Taide- ja käden taitojen aineiden suosio on laskenut peruskoulusta alkaen, mikä on heijastunut selvästi myös keskiasteen ja korkeakoulujen luovilla aloilla vuosikymmenen aikana.
- Muuttunut maailmanpoliittinen tilanne, myös Suomessa, **on vaikuttanut ihmisiin ja luovien alojen toimijoihin lannistavasti.**

Skenaariotiivistelmät

(BAU, staattinen skenaario)

Et koskaan muuttua saa

- Luovuuden määrittelytyötä on pyritty tekemään, **mutta käsitelmäärittely on läpi vuosikymmenen pysynyt melko laajana ja osittain epämääräisenä** (määrittely hallinnon näkökulmasta).
- Kunnat, kaupungit, alueet, yritykset ja yhteisöt ymmärtävät osittain luovien alojen arvon ja merkityksen veto- ja pitovoimatekijänä, mutta ne **eivät halua tai kykene taloudellisesti resursoimaan luovia aloja nykyistä enempää.**
- “Suutarit pysyvät lesteissään” – **luovien alojen asiantuntijat toimivat luovilla aloilla asiantuntijoina**, mutta heidän asiantuntemustaan ei hyödynnetä aiempaa enemmän muilla aloilla.
- **Rahoitus on luovilla aloilla sirpaloitunutta, monialaisuus ja monitaiteellisuus ovat jatkuneet.** Taiteessa ja kulttuurissa hankelähtöinen rahoitus on jatkunut, kilpailu siitä on edelleen kovaa.
- Luovien alojen kenttä on **edelleen sirpaloitunut.** Oma osaamista myydään erilaisilla alustoilla, mutta vaihtelevasti.
- Taiteilijoiden ja luovien alojen toimijoille on löytynyt paikoin pysyvämpiä tiloja, **mutta systemaattinen ja pitkäjänteinen suunnittelu on jäänyt puuttumaan.** Alueen **henkinen tila luovien alojen toiminnalle on kohtalainen.**
- Koulutuksen rahoitus pohja on pysynyt entisellään, mikä osittain on vaikeuttanut alan koulutuksen järjestämistä. Koulutusorganisaatioille **ei ole syntynyt vuosikymmenen aikana merkittävästi suurempia resursseja koulutuksen kehittämiseen.**
- Taide- ja käden taitojen aineiden suosio on pysynyt peruskoulussa samana läpi vuosikymmenen, mikä heijastuu myös keskiasteen ja korkeakoulujen luovilla aloilla vuosikymmenen edetessä.
- Muuttunut maailmanpoliittinen tilanne on vaikuttanut taloudellisesti nousseina hintoina mikä on näkynyt vuosikymmenen mittaan **pienentyneenä ihmisten halukkuutena ostaa kulttuurin, taiteen, median ja luovien alojen palveluita.**

(mullistava skenaario)

Tajunnanräjäyttävä nousu!

- Luovuuden määrittely ja luova tapa tehdä työtä ovat kehittyneet ja tulleet helpommin ymmärrettäviksi. Toiset toimialat ymmärtävät hyvin luovuuden sekä luovan tavan tehdä työtä (tavat, menetelmät, käsitteet, ilmaisu) – **luovuus on edellytys innovaatioiden tekemiselle ja innovaatioiden syntymiselle.**
- **Luovuuden ja luovien alojen arvostus on kasvanut merkittävästi.** Luovuus ja luovat alat nähdään selvästi osana tavoitteellista toimintaa, ja samalla taiteen ja kulttuurin itseisarvo on tunnustettu.
- Yleisö ja alueen asukkaat ovat **valmiit maksamaan taiteesta, kulttuurista, mediasta ja luovien alojen palveluista ja tuotteista.**
- Yhteiskunnassa ja eri ammattialoilla **on tunnustettu ja tunnustettu luovien alojen asiantuntijuus.**
- **Luovien alojen rahoitusmahdollisuudet ovat lisääntyneet:** veikkausvoittorahojen pieneminen on kompensoitu kokonaan luovien alojen perusrahoituksella. Tämä on mahdollistanut luovien alojen ammattilaisille pitkäjänteisen työn tekemisen.
- Luovilla aloilla on löydetty **monipuolisesti vaihtoehtoisia paikkoja ja tapoja tehdä luovien alojen työtä** (eri alustat jne.). Oma osaamista myydään aktiivisesti erilaisilla alustoilla, joita on kehitetty. Luovien alojen ammattilaisten digitaalinen osaaminen on laajentunut ja korostunut nopeasti.
- Luovien alojen toiminnassa ja työssä huomioidaan kaikissa eri kohdissa **vastuullinen toiminta ja kestävä kehitys.**
- Taiteilijoiden ja luovien alojen toimijoille on otettu käyttöön pysyvämpiä tiloja, **toiminnan suunnittelu on systematisoinutta ja pitkäjänteistä.** Alueella **henkinen tila luovien alojen toiminnalle on hyvin avointa ja kannustavaa.**
- Luovien alojen ammattilaisia **koulutetaan hyvin laaja-alaisesti Varsinais-Suomen alueella sekä alueen mutta myös kansalliseen ja kansainväliseen tarpeeseen.** Luovien alojen taitoja ja osaamista käytetään hyvin laajasti myös toisilla aloilla ja päinvastoin.

Liitteet

Työryhmän koko skenaarioesitys

Skenaario 1: Suo, kuokka ja luovuus

Pokkaa nostaa kulttuurin merkitystä

2022-2025

- Pyritään jatkuvasti **määrittelemään luovuutta** ja siten levittämään luovuuden ilosanomaa muille(-kin) aloille.
- Tiedolla johtamisen lisäksi rinnalle nousee myös **luovuudella johtaminen** alulle. Suunnannäyttäjiä ICT ja erityisesti peliala. Luovan alan toimijat jakavat laajemmin asiantuntijuutta keskenään ja voivat tarjota palveluita/tuotteita keskitetymin muille aloille. Luovien alojen asiantuntijuuden mahdollisuudet aletaan tunnistaa paremmin myös koulutussektorilla.
- Alkaa syntyä liikehdintää **taiteen, kulttuurin, median ja luovien alojen merkityksen noususta** kansallisesti (kunnat, kaupungit, alueet, yritykset). Tämä näkyy erilaisia tapahtumina alueella, yleisö ostaa taiteen, kulttuurin ja median palveluita. Taiteen talon avaaminen toukokuussa 2022 tästä konkreettisena esimerkkinä. Linkittyy matkailun ja kulutuksen lisääntymiseen alueella.
- Yksilötasolla luovien alojen ammattilaisten arvostus ja itsetunto kasvavat, yhteiskunnassa **puhetapa luovista aloista muuttuu positiivisemmaksi**, alaa arvostavammaksi. Luottamus luovien alojen ammattilaisiin kasvaa. **Arvostuksen kasvu ja merkityksen nousu heijastuvat luovien alojen ammattilaisten toimeentuloon**, on mahdollisuuksia keskittyä paremmin itse työn tekemiseen.
- Luovat alat tekevät **lobbaus- ja vaikuttamistyötä** alan eteen.
- Luovuutta ja **luovien alojen toimintamalleja sekä tekemisen tapoja aletaan aktiivisemmin ottaa mukaan geneerisiin, yleisiin taitoihin** työelämässä ja yhteiskunnassa.
- Ukrainan sota pakottaa yhteiskunnan **arvokeskusteluun**: sananvapaus, ilmaisunvapaus, yhteisöllisyys vs. polarisoiva yhteisöllisyys (me vs. ne). Tämä heijastuu myös luovilla aloilla toimimiseen ja tekemiseen.

Pokkaa nostaa kulttuurin merkitystä

2026-2030

- Pyritään jatkuvasti **määrittelemään luovuutta** ja siten levittämään luovuuden ilosanomaa muille(-kin) aloille.
- **Luovuudella johtaminen** on noussut merkittävämpään asemaan kansallisesti ja kansainvälisestikin. Luovan alan toimijat jakavat asiantuntijuutta systemaattisesti keskenään ja tarjoavat aktiivisesti palveluita / tuotteita muille aloille. Luovien alojen ammattilaisilla on vankka osaaminen oman osaamisen tuotteistamisesta sekä ymmärrys asiantuntijuuden ja palveluiden hankkimisesta muilta.
- Aiempina vuosina syntynyt liikehdintä **luovien alojen merkityksen noususta** siirtynyt kansalliselle ja kansainvälisellekin tasolle. Tämä näkyy erilaisina tapahtumina alueella, yleisö ostaa taiteen, kulttuurin ja median palveluita. Linkittyy matkailun ja kulutuksen lisääntymiseen alueella.
- Yksilötasolla luovien alojen ammattilaisten arvostus ja itsetunto ovat vahvat, yhteiskunnassa **puhetapa luovista aloista on muuttunut positiiviseksi**. On pokkaa olla luovien alojen ammattilainen, ei pyydellä anteeksi. **Luottamus luovien alojen ammattilaisiin on korkealla tasolla**. Keskittyminen itse työn tekemiseen on hyvällä tasolla, koska **ammattilaisten toimeentulo on parantunut**.
- Luovien alojen **lobbaus- ja vaikuttamistyö** alan eteen on aktiivista.
- Luovuutta ja **luovien alojen toimintamalleja sekä tekemisen tapoja on otettu aktiivisesti mukaan geneerisiin, yleisiin taitoihin työelämässä ja yhteiskunnassa**.
- Muuttunut maailmanpoliittinen tilanne on vuosikymmenen mittaan pakottanut yhteiskunnan **arvokeskusteluun**: sananvapaus, ilmaisunvapaus, yhteisöllisyys vs. polarisoiva yhteisöllisyys (me vs. ne). Tämä heijastuu myös luovilla aloilla toimimiseen ja tekemiseen.

Skenaario 1: Suo, kuokka ja luovuus

Pokkaa nostaa kulttuurin merkitystä

2022-2025

- Taide- ja kulttuuripoliittinen keskustelu ja siihen osallistuminen on aktiivisempaa ja avoimempaa. **Aletaan löytää ratkaisuja luovien alojen rahoituspohjan laajentamiseen ja kasvuun** (valtio, kunnat, yhteiskunta, yritykset). Yritykset ymmärtävät taiteen ja kulttuurin investointina ja alkavat palkata organisaatioihin luovien alojen ammattilaisia laajemmin ja moninaisempiin tehtäviin. Säätiöiden merkitys taiteen ja kulttuurin rahoittajina on korostunut (tämä kaikki ei ole riippuvaista kulloisestakin hallituspohjasta). Lobbaukset sekä yleisön vaatimukset aiheuttavat positiivista painetta poliittisten päättäjien ja rahoittajien suuntaan. **Luovien alojen merkitys ja rooli palveluviennissä (kansainvälisesti) alkaa kasvaa**, mm. konseptimyynti. Ukrainan sodalla on seurauksineen haasteelliset vaikutukset talouteen, mutta vaikutukset luoville aloille eivät muodostu kriittiseksi.
- Kestävän kehityksen vaatimukset nousevat myös luovilla aloilla keskiöön. Lisäksi aletaan nähdä luovien alojen potentiaali muutoksen tekemisessä. Kestävän kehityksen vaateet aiheuttavat luovien alojen ammattilaisille uudenlaisia osaamistarpeita, joihin myös koulutuksen tulee kyetä vastaamaan. Digitalisoinnin ja virtuaalisuuden kohdalla aletaan huomioida tähän vaadittava energia ja sähkönkulutus. **Kestävän kehityksen mukainen luovien alojen toiminta on myös eettistä ja siinä huomioidaan työehdot** jne. (huomioitu taloudellisesta ja poliittisesta näkökulmasta).
- **Luovilla aloilla aletaan löytää vaihtoehtoisia paikkoja ja tapoja tehdä luovien alojen työtä** (eri alustat jne.). Omaa osaamista aletaan osata myös myydä erilaisilla alustoilla, joita on kehitetty. Luovien alojen ammattilaisten digitaalinen osaaminen laajenee ja korostuu, kouluttajat ovat pystyneet vastaamaan kasvavaan digiosaamistarpeeseen. Metaversumi on vielä kysymysmerkki - toteutuuko millä aikajänteellä, millaiselle ihmisjoukolla ja mihin kaikkeen sitä voidaan käyttää, esim. hologrammikeikat.

Pokkaa nostaa kulttuurin merkitystä

2026-2030

- Taiteelle ja kulttuurille ohjataan rahoitusta myös muilta aloilta silloin, kun toiminta on oleellinen osa tietyn alan toimintaa (esim. sote-puolelta rahoitus hyvinvointitaidehankkeisiin). Taidemesenaatit/sijoittajat sekä lisääntyneiden kulutustarpeiden mukainen "kannattava liiketoiminta" konkretisoituneet. **Luovien alojen merkitys ja rooli palveluviennissä (kansainvälisesti) on noussut selvästi aiempaa isompaan rooliin**, mm. konseptimyynti. **Rahoituspohja on vakiintunut**. Ukrainan sodan aiheuttamat seuraukset kansainvälisesti ja Suomessa ovat vaikuttaneet myös taloudellisesti, mutta vaikutukset luoville aloille eivät ole olleet negatiivisesti vuosikymmenen mittaan.
- Kestävän kehityksen vaatimukset ovat luovilla aloilla keskiössä. Luovien alojen potentiaali nähdään muutoksen tekemisessä. Kestävän kehityksen vaateet ja uudenlaiset osaamistarpeet huomioidaan myös koulutuksessa. Digitalisoinnin ja virtuaalisuuden kohdalla huomioidaan kaikissa kohdissa vaadittava energia ja sähkönkulutus. **Kestävän kehityksen mukainen luovien alojen toiminta on myös eettistä ja siinä huomioidaan työehdot** jne. (huomioitu taloudellista ja poliittisesta näkökulmasta)
- **On löydetty vaihtoehtoisia paikkoja ja tapoja tehdä luovien alojen työtä** (eri alustat jne.). Nykyiset diginatiivit (koululaiset) rupeavat siirtymään ammatillisiin opintoihin ja osa myös itse työelämään, tämän aiheuttamat muutokset/mahdollisuudet/uudistukset työhön ja tekemiseen on huomioitu esim. alustatalouden kautta. Metaversumin toteutuminen on konkretisoitunut.

Skenaario 1: Suo, kuokka ja luovuus

Pokkaa nostaa kulttuurin merkitystä

2022-2025

- Rajoja eri koulutusasteiden ja eri koulutusten välillä väljennetään, ristiinopiskelun mahdollisuuksia kasvatetaan. Luovat tauot opintojen aikana, niitä kokeillaan. Työelämän ja koulutuksen vuorovaikutus lisääntyy. **Taide- ja taitoaineiden arvostus ja kiinnostus alkavat kasvaa eri koulutusasteilla.**
- TE-palvelut ja koulutusorganisaatiot yhdessä aloittavat yksilöllisempiä koulutus- ja urapalveluita, joiden avulla alalla toimivat luovien alojen ammattilaiset löytävät paremmin paikkansa työelämässä. Peruskoulussa taide- ja käden taitojen aineiden suosio kääntyy nousuun (yhdistettynä yrittäjyyteen). Korkeakoulut alkavat panostaa ja investoida luoviin aloihin & huomioivat toimintakulttuurin erityispiirteet. **Koulutuksessa aletaan tehdä yhteistyötä poikkialaisesti ja eri koulutusasteiden välillä, esimerkkinä ammattinimikkeiden sisältöjen laajentaminen.** Yhteiskunnassa tunnustetaan aidosti myös toisen asteen tutkinnon suorittaneiden merkitys, eikä puhuta vain ylemmistä tutkinnoista ja koulutustasojen nostosta; perinteisen koulutuksen lisäksi oppisopimuskoulutus (mestari-kisälli) rupeaa pikku hiljaa lisäämään suosiotaan (muutenkin kuin juhlapuheissa). **Kaikilla eri koulutusasteilla aletaan huomioida paremmin oppilaiden ja opiskelijoiden eri taustat.** Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus JOTPA tukee rahoitushauissa luovia aloja.
- **Taiteilijoiden ja luovien alojen toimijoille löytyy pysyvämpiä tiloja, toiminnan suunnittelu alkaa olla systemaattisempaa ja pitkäjänteisempää.** Alueella alkaa mahdollistua alakulttuurien aktiivisempi toiminta (myös pienimuotoisemmat toimijat, TVO:n tyyppinen toiminta). Alueella **henkinen tila luovien alojen toiminnalle on avoimempaa ja kannustavampaa.** Uusia tai uuteen käyttöön tarkoitettuja tiloja otetaan käyttöön (mm. konserttitalo, Rettig) luovilla aloilla. **Fasiliteetteja luovien alojen toimintaa kohtaan aletaan suunnitella kuntoon.**

Pokkaa nostaa kulttuurin merkitystä

2026-2030

- Rajoja eri koulutusasteiden ja eri koulutusten välillä on väljennetty. Ristiinopiskelu on aktiivista koulutuksissa voidaan pitää luovia taukoja opintojen aikana. Työelämä ja koulutus ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa elämässä. **Taide- ja taitoaineiden arvostus ja kiinnostus ovat kasvaneet eri koulutusasteilla.**
- Koulutus- ja urapalveluiden yksilöllisemmät toimintamallit ovat kehittyneet huomioimaan eri luovien alojen toimijat ja heidän työllistymisensä. Korkeakoulujen panostus ja investoinnit luoviin aloihin ovat riittävän korkealla tasolla. Peruskoulussa taide- ja käden taitojen aineiden suosio on kasvanut selvästi (yhdistettynä yrittäjyyteen). **Koulutuksessa tehdään aktiivisesti yhteistyötä poikkialaisesti ja eri koulutusasteiden välillä, esimerkiksi ammattinimikkeiden sisältöjä on laajennettu.** Toisen asteen tutkintojen merkitys tunnustetaan ylempien tutkintojen lisäksi. Oppisopimuskoulutus on kasvanut. Suomi on kirimässä muita Pohjoismaita kiinni palveluviennissä, joista luovat alat ovat onnistuneet lohkaisemaan kunnan siivun. **Kaikilla eri koulutusasteilla huomioidaan hyvin oppilaiden ja opiskelijoiden eri taustat.** Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus JOTPA on tukenut vuosikymmenen ajan rahoitushauissa luovia aloja.
- **Taiteilijoiden ja luovien alojen toimijoiden tilat ovat pysyviä ja toiminnan suunnittelu pitkäjänteistä.** Alueella on aktiivista alakulttuurien toimintaa (myös pienimuotoisemmat toimijat). Alueella **henkinen tila luovien alojen toiminnalle on avointa ja kannustavaa.** Uusia tai uuteen käyttöön tarkoitettuja tiloja otetaan käyttöön (mm. konserttitalo, Rettig) luovilla aloilla. **Fasiliteetit luovien alojen toimintaan ovat kunnossa.**

Skenaario 2: Aurinko laskee selkäsi taa

Luovat alat arvostuksen aallonpohjassa

2022-2025

- **Luovuuden määrittely** on liian epämääräistä ja laajaa, minkä vuoksi luovien alojen osaamisen myynti ja markkinointi sekä tekemisen tuotteistaminen eivät tahdo onnistua. Toisten alojen työnantajat eivät osaa tunnistaa luovien alojen osaamista ja osaajia. Luovia aloja tarkastellaan ainoastaan talouden ja tehokkuuden mittaristolla.
- Yleisö ei koe tarpeelliseksi maksaa taiteesta, kulttuurista, media-alan ja luovien alojen palveluista. Osa luovien alojen ammattilaisista on täten valmis tekemään alan työtä maksutta – omaa osaamista ja sen tuotteistamista tai myymistä ei osata tehdä. Kunnat, kaupungit ja alueet eivät ymmärrä taiteen, kulttuurin, median ja luovien alojen arvoa ja merkitystä veto- ja pitovoimatekijänä, luovien alojen toimintaa ei nähdä osaksi hyvää elämää. **Luovien alojen työn ja tekemisen arvostus laskee yleisesti sekä myös alan omien ammattilaisten keskuudessa**, tulevaisuususko heikkenee. Luovien alojen työ nähdään puuhasteluna, lähinnä harrastamisena. Luovien alojen ammattilaiset alkavat siirtyä muiden alojen työntekijöiksi. Energian ja tuotteiden sekä palveluiden hinnat nousevat Ukrainan sodan myötä, millä on negatiiviset vaikutukset mm. luovien alojen, taiteen, kulttuurin ja median ostamiseen / myyntiin.
- **Luovien alojen ammattilaisten asiantuntemusta ei hyödynnetä** toisilla aloilla. Ammattilaisia ei koeta arvokkaiksi kansallisella tasolla, vaikka he voivat olla arvostettuja toimijoita kansainvälisellä tasolla. Luovien alojen sijasta on alettava kouluttautua toisille aloille. Luovien alojen ammattilaisten ammattikuva pysyy nykyisellään.
- Luovien alojen rahoituspohja ei kasva, vaan **rahoituspohja heikkenee**, budjettileikkaukset kohdistuvat luoville aloille. Koronapandemian jälkeen ja Ukrainan sodan myötä siirrytään aiempaa heikommalla rahoituksen tasolle. Talous ei rohkaise ottamaan riskejä, mikä johtaa taiteellisen diversiteetin kapeutumiseen.

Luovat alat arvostuksen aallonpohjassa

2026-2030

- **Luovuuden määrittely** jää liian epämääräiseksi ja laajaksi, minkä vuoksi luovien alojen osaamisen myynti ja markkinointi sekä tekemisen tuotteistaminen eivät onnistu. Toisten alojen työnantajat eivät osaa tunnistaa luovien alojen osaamista ja osaajia. Luovia aloja tarkastelu jatkuu ainoastaan talouden ja tehokkuuden mittaristolla.
- Yleisö ei koe tarpeelliseksi maksaa taiteesta, kulttuurista, media-alan ja luovien alojen palveluista. Osa luovien alojen ammattilaisista on täten valmis tekemään alan työtä maksutta – omaa osaamista ja sen tuotteistamista tai myymistä ei osata tehdä. Kunnat, kaupungit ja alueet eivät ymmärrä taiteen, kulttuurin, median ja luovien alojen arvoa ja merkitystä veto- ja pitovoimatekijänä, luovien alojen toimintaa ei nähdä osaksi hyvää elämää. **Luovien alojen työn ja tekemisen arvostus on laskenut yleisesti sekä myös alan omien ammattilaisten keskuudessa**, tulevaisuususko on heikentynyt selvästi. Luovien alojen työ nähdään puuhasteluna, lähinnä harrastamisena. Luovien alojen ammattilaisia on siirtynyt runsaasti muiden alojen työntekijöiksi. Ukrainan sota seurauksineen on vaikuttanut negatiivisesti vuosikymmenen ajan luovien alojen toimintaan, myyntiin ja ostamiseen.
- **Luovien alojen ammattilaisten asiantuntemusta ei hyödynnetä** toisilla aloilla. Ammattilaisia ei koeta arvokkaiksi kansallisella tasolla, vaikka he voivat olla arvostettuja toimijoita kansainvälisellä tasolla. Luovien alojen sijasta on runsaammin jouduttu kouluttautumaan toisille aloille. Luovien alojen ammattilaisten ammattikuva on pysynyt samana läpi koko vuosikymmenen.
- Luovien alojen **rahoituspohja on heikentynyt pysyvämmiin**, myös hallituksen budjetissa. Taloustilanne ei mahdollista riskienottoa, minkä vuoksi taiteellinen diversiteetti on kapeutunut selvästi. Rahoitus on ohjautunut enemmän muille yhteiskunnan aloille luovien alojen sijaan.

Skenaario 2: Aurinko laskee selkäsi taa

Luovat alat arvostuksen aallonpohjassa

2022-2025

- Jako luovilla aloilla pärjäävien ammattilaisten ja heikkommin pärjäävien välillä alkaa suurentua. Luovien alojen **ammattilaiset joutuvat työskentelemään muilla aloilla elannon saamiseksi**. Freelancereiden ja itsensä työllistäjien talous- ja työtilanne luovilla aloilla heikkenevät. Koronapandemian asettamat rajoitukset ovat olleet taloudellisesti niin merkittäviä luovien alojen toimijoille, että osa on siirtynyt kokonaan toisille aloille. Rahoitus on sirpaloitunut pieniksi puroiksi. Myös luovien alojen koulutuksen rahoitus pienenee.
- Kansainväliset isot yritykset ja alustajatit määrittävät yhä enemmän sisältöjä, tekemisen tapoja ja tulonjakoa, kun taas **kansallisen, alueellisen ja yksilötason toimijalle jää enemmän sopeutujan rooli**. Ohjelmistovalmistajien valta lisääntyy. Luovien alojen työryhmät ja osuuskunnat eivät tahdo löytää rooliaan kokonaisuudessa. Teknologisessa kehityksessä painottuu enimmäkseen teknologinen näkökulma, ei esim. palvelumuotoilu, jolloin asiakasymmärrys jää vaillinaiseksi. **Luovien alojen ammattilaisille ei synny riittävää osaamista digitalisaation hyödyntämiseen**.
- Luovien alojen toiminnassa **ei huomioida riittävästi kestävästä kehityksestä ja vastuullista toimintaa**, mikä näkyy mm. ei-ekologisuutena. Alan mahdollisuuksia kestävästä kehityksestä edistämiseksi ei kartoiteta eikä edistetä.
- Koronapandemian lisäksi uutena tekijänä **Ukrainan sota**, joka vaikuttaa ihmisiin ja luovien alojen toimijoihin lannistavasti – lamaannus ja epätoivo korostuvat, tulevaisuuden usko heikkenee. Yhteiskunta polarisoituu.

Luovat alat arvostuksen aallonpohjassa

2026-2030

- Luovien alojen **ammattilaiset joutuvat säännöllisesti työskentelemään muilla aloilla elannon saamiseksi**. Jako luovilla aloilla pärjäävien ammattilaisten ja heikkommin pärjäävien välillä on merkittävä. Freelancereiden ja itsensä työllistäjien talous- ja työtilanne luovilla aloilla on heikentynyt merkittävästi. Rahoitus on sirpaloitunut pieniksi puroiksi. Luovien alojen koulutuksen rahoitus on pienentynyt merkittävästi vuosikymmenen aikana.
- Kansainväliset isot yritykset ja alustajatit määrittävät lähes yksinomaan sisältöjä, tekemisen tapoja ja tulonjakoa, kun taas **kansallisen, alueellisen ja yksilötason toimijalle on jäänyt lähinnä sopeutujan rooli**. Ohjelmistovalmistajien valta on ensisijainen. Luovien alojen työryhmät ja osuuskunnat eivät vuosikymmenen aikana löytäneet rooliaan kokonaisuudessa. Teknologisessa kehityksessä on painottunut enimmäkseen teknologinen näkökulma, ei esim. palvelumuotoilu, jolloin asiakasymmärrys on jäänyt vaillinaiseksi. **Luovien alojen ammattilaisille ei ole syntynyt riittävää osaamista digitalisaation hyödyntämiseen**.
- Luovien alojen toiminnassa **ei 2020-luvun aikana ole huomioitu riittävästi kestävästä kehityksestä ja vastuullista toimintaa**, mikä on näkynyt mm. ei-ekologisuutena. Alan mahdollisuuksia kestävästä kehityksestä edistämiseksi ei ole kartoitettu eikä edistetty.
- Ukrainan sodan myötä **muuttunut maailmanpoliittinen tilanne**, myös Suomessa, on vaikuttanut ihmisiin ja luovien alojen toimijoihin lannistavasti – lamaannus ja epätoivo ovat korostuneet, tulevaisuuden usko on heikentynyt selvästi. Yhteiskunta on polarisoitunut.

Skenaario 2: Aurinko laskee selkäsi taa

Luovat alat arvostuksen aallonpohjassa

2022-2025

- Yhteydet muualta Suomesta ja kansainvälisesti Varsinais-Suomeen eivät parane. **Taiteen ja kulttuurin tiloissa ja rakennuksissa keskitytään enemmän infraan kuin tekemiseen, toimintaan ja sisältöön.** Myös alan talous painottuu rakennuksiin ja tiloihin liiaksi. Yksittäiselle luovien alojen ammattilaiselle työn edellyttämät tilat alkavat olla liian kalliita. Kallit energiamuodot nostavat kustannuksia, samoin Ukrainan sodan myötä energian hintojen nousu.
- Luovien alojen **koulutuksen rahoituspohja heikkenee**, mikä vaikeuttaa alan koulutuksen järjestämistä. **Koulutussisällöt eivät kehity eikä koulutusorganisaatioilla ole resursseja eikä tahtotilaa koulutuksen kehittämiseen.** Koulutuksen järjestäjillä ei heikkenevässä rahoitustilanteessa riitä aikaa riittävän laadukkaaseen tekemiseen. Koulutuksessa ei huomioida ammattikuvan laajentumista ja osaamisen hyödyntämistä eri aloilla. **Taide- ja käden taitojen aineiden suosio laskee peruskoulusta alkaen, mikä heijastuu myös keskiasteen ja korkeakoulujen luoville aloilla vuosikymmenen edetessä.** Alan tekijäpulaa ei paikata (täydennys-)koulutuksella, jolloin luovien alojen tuotantoja ja palveluja siirtyy muualle Varsinais-Suomesta. Koulutusmuodot eivät tue erilaisten opiskelijoiden tarpeita riittävästi. Koulutusmäärät ovat joko liian suuret tai liian pienet suhteessa luoville aloille tai niiden oheen työllistymiseen. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus JOTPA tukee rahoitushauissa luovia aloja, mutta tämän vaikutus on jäänyt pieneksi.
- Ukrainan sota saattaa eskaloitua Suomeen, ainakin jollakin tasolla, mikä vaikeuttaa koko yhteiskunnan toimintaa, myös luovien alojen toimintaa. Vaihtoehtoisesti Venäjän romahtaminen ja sen kerrannaisvaikutukset vaikeuttavat yhteiskunnan toimintaa (talousvaikutukset, pakolaisuus, kriisitilanne). Mahdollinen nationalismin nousu ja sen vaikutukset.

Luovat alat arvostuksen aallonpohjassa

2026-2030

- Yhteydet muualta Suomesta ja kansainvälisesti Varsinais-Suomeen eivät ole parantuneet. **Taiteen ja kulttuurin tiloissa ja rakennuksissa on keskitytty enemmän infraan kuin tekemiseen, toimintaan ja sisältöön.** Myös alan talous on 2020-luvun ajan painottunut rakennuksiin ja tiloihin liiaksi. Yksittäiselle luovien alojen ammattilaiselle työn edellyttämät tilat ovat liian kalliita. Kallit energiamuodot ovat nostaneet kustannuksia. Energian hinta on jäänyt pysyvästi korkealle.
- Luovien alojen **koulutuksen rahoituspohja on heikentynyt selvästi**, mikä on vaikeuttanut alan koulutuksen järjestämistä. **Koulutussisällöt eivät ole kehittyneet eikä koulutusorganisaatioilla ole resursseja eikä tahtotilaa koulutuksen kehittämiseen.** Koulutuksen järjestäjillä ei heikkenevässä rahoitustilanteessa riitä aikaa riittävän laadukkaaseen tekemiseen. Koulutuksessa ei huomioida ammattikuvan laajentumista ja osaamisen hyödyntämistä eri aloilla. **Taide- ja käden taitojen aineiden suosio on laskenut peruskoulusta alkaen, mikä on heijastunut selvästi myös keskiasteen ja korkeakoulujen luovilla aloilla vuosikymmenen aikana.** Alan tekijäpulaa ei ole paikattu (täydennys-)koulutuksella, joten luovien alojen tuotantoja ja palveluja on siirtynyt merkittävästi muualle Varsinais-Suomesta. Koulutusmuodot eivät ole tukeneet erilaisten opiskelijoiden tarpeita riittävästi. Koulutusmäärät ovat olleet joko liian suuret tai liian pienet suhteessa luoville aloille tai niiden oheen työllistymiseen. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus JOTPA on tukenut rahoitushauissa luovia aloja, mutta vaikutus on jäänyt vuosikymmenen aikana pieneksi.
- Ukrainan sodan mahdollinen eskaloituminen Suomeen on vaikeuttanut selvästi koko yhteiskunnan toimintaa, myös luovien alojen toimintaa. Vaihtoehtoisesti Venäjän romahtamisen seuraukset vaikuttavat yhä Suomeen (talousvaikutukset, pakolaisuus, kriisitilanne). Mahdollinen nationalismin nousu ja sen vaikutukset.

Skenaario 3: Et koskaan muuttua saa

Askel eteen, askel taakse – tässä hyvä

2022-2025

- Luovuuden määrittelytyötä pyritään tekemään, mutta **käsitelmäärittely pysyy melko laajana ja osittain epämääräisenä**. Määrittely tapahtuu enemmän alan ulkopuolelta (hallinnon näkökulmasta). Luovien alojen työtapoja, menetelmiä ja tekniikoita hyödynnetään pääosin luovilla aloilla, ne eivät leviä laajemmin käyttöön muille ammattialoille.
- Taiteen, kulttuurin, media-alan ja luovien alojen toiminnolle on oma paikkansa Varsinais-Suomessa, suomalaisessa yhteiskunnassa ja kansainvälisesti. Kunnat, kaupungit, alueet, yritykset ja yhteisöt ymmärtävät osittain luovien alojen arvon ja merkityksen veto- ja pitovoimatekijänä, mutta ne **eivät halua tai kykene taloudellisesti resursoimaan luovia aloja nykyistä enempää**.
- “Suutarit pysyvät lesteissään” – **luovien alojen asiantuntijat toimivat luovilla aloilla asiantuntijoina**, mutta heidän asiantuntemustaan ei hyödynnetä aiempaa enemmän muilla aloilla. Teknologiateollisuus ja muut toimialat jatkavat ensisijaisina yhteiskunnan vetureina.
- Kulttuurin ja luovien alojen ydininstituutit ja -toimijat jatkuvat ja jatkavat taloudellisesti melko vakaalla pohjalla, erityisesti koronapandemian ja Ukrainan sodan jälkeenkin. Kulttuurin ja luovien alojen vapaa kenttä on taloudellisesti aiempaa haavoittuvampi. Veikkausvoittorahojen pienentyminen ei kompensoitu täysin valtion budjetista. Taiteessa ja kulttuurissa hankelähtöinen rahoitus jatkuu, kilpailu siitä on kovaa. **Rahoitus on luovilla aloilla sirpaloitunutta, monialaisuus ja monitaiteilijuus jatkuvat**. Agentuurit, välittäjäpalvelut ja taiteilijakehittäjät jatkavat toimintaansa nykyisellään. Toiminnan perusrahoituksessa on puutteita.

Askel eteen, askel taakse – tässä hyvä

2026-2030

- Luovuuden määrittelytyötä on pyritty tekemään, **mutta käsitelmäärittely on läpi vuosikymmenen pysynyt melko laajana ja osittain epämääräisenä** (määrittely edelleen hallinnon näkökulmasta). Luovien alojen työtapoja, menetelmiä ja tekniikoita hyödynnetään pääosin luovilla aloilla, mutta ne eivät ole levinneet laajemmin käyttöön muille ammattialoille.
- Taiteen, kulttuurin, media-alan ja luovien alojen toiminnolle on vakiintunut oma paikkansa Varsinais-Suomessa, suomalaisessa yhteiskunnassa ja kansainvälisesti. Kunnat, kaupungit, alueet, yritykset ja yhteisöt ovat ymmärtäneet vuosikymmenen mittaan luovien alojen arvon ja merkityksen veto- ja pitovoimatekijänä, mutta **niillä ei ole ollut halua tai kykyä taloudellisesti resursoida luovia aloja nykyistä enempää**.
- “Suutarit pysyvät lesteissään” – **luovien alojen asiantuntijat toimivat luovilla aloilla asiantuntijoina**, mutta heidän asiantuntemustaan ei hyödynnetä aiempaa enemmän muilla aloilla. Teknologiateollisuus ja muut toimialat jatkavat ensisijaisina yhteiskunnan vetureina.
- Kulttuurin ja luovien alojen ydininstituutit ja -toimijat ovat jatkaneet taloudellisesti melko vakaalla pohjalla koko vuosikymmenen. Kulttuurin ja luovien alojen vapaa kenttä on taloudellisesti heikommalla pohjalla. Veikkausvoittorahojen pienentyminen ei ole kompensoitunut täysin valtion budjetista. Taiteessa ja kulttuurissa hankelähtöinen rahoitus on jatkunut, kilpailu siitä on edelleen kovaa. **Rahoitus on luovilla aloilla sirpaloitunutta, monialaisuus ja monitaiteilijuus ovat jatkuneet**. Agentuurit, välittäjäpalvelut ja taiteilijakehittäjät ovat jatkaneet toimintaansa samanlaisena. Toiminnan perusrahoituksen puutteet ovat jatkuneet.

Skenaario 3: Et koskaan muuttua saa

Askel eteen, askel taakse – tässä hyvä

2022-2025

- Luovien alojen kenttä on sirpaloitunut. Omaa osaamista myydään erilaisilla alustoilla, mutta vaihtelevasti. Luovien alojen ammattilaiset saavat kohtalaisia korvauksia työstään eri alustoilla ja kanavissa. Eri toimijoiden ja alustojen eettisyys ja vastuullisuus alkavat korostua luovien alojen kohdalla. Lainsäädäntö on monimutkainen, luovien alojen toimintaan vaikuttavat monet eri lait. **Murrostanne on jatkuva.**
- Kestävän kehityksen vaatimukset näkyvät myös luovilla aloilla. Lisäksi aletaan nähdä luovien alojen potentiaali muutoksen tekemisessä. Kestävän kehityksen vaateet aiheuttavat luovien alojen ammattilaisille uudenlaisia osaamistarpeita, joihin myös koulutuksen tulee kyetä vastaamaan. **Kestävän kehityksen mukainen luovien alojen toiminta on eettistä ja siinä huomioidaan työehdot** jne. (huomioitu taloudellisesta ja poliittisesta näkökulmasta).
- **Taiteilijoiden ja luovien alojen toimijoille löytyy paikoin pysyvämpiä tiloja, mutta systemaattinen ja pitkäjänteinen suunnittelu puuttuu.** Ratkaisuja tehdään nopeasti esim. taiteilijoiden tilojen osalta. Alueen **henkinen tila luovien alojen toiminnalle pysyy nykyisellään.** Uusia tai uuteen käyttöön tarkoitettu tiloja otetaan käyttöön (mm. konserttitalo, Rettig) luovilla aloilla.

Askel eteen, askel taakse – tässä hyvä

2026-2030

- Luovien alojen kenttä on edelleen sirpaloitunut. Omaa osaamista myydään erilaisilla alustoilla, mutta vaihtelevasti. Luovien alojen ammattilaiset ovat vuosikymmenen mittaan saaneet kohtalaisia korvauksia työstään eri alustoilla ja kanavissa. Eri toimijoiden ja alustojen eettisyys ja vastuullisuus ovat korostuneet luovien alojen kohdalla. Lainsäädäntö on pysynyt monimutkaisena, luovien alojen toimintaan vaikuttavat yhä monet eri lait. **Murrostanne on pysyvää.**
- Kestävän kehityksen vaatimukset näkyvät myös luovilla aloilla. Lisäksi aletaan nähdä luovien alojen potentiaali muutoksen tekemisessä. Kestävän kehityksen vaateet aiheuttavat luovien alojen ammattilaisille uudenlaisia osaamistarpeita, joihin myös koulutuksen tulee kyetä vastaamaan. **Kestävän kehityksen mukainen luovien alojen toiminta on eettistä ja siinä huomioidaan työehdot** jne. (huomioitu taloudellisesta ja poliittisesta näkökulmasta).
- **Taiteilijoiden ja luovien alojen toimijoille on löytynyt paikoin pysyvämpiä tiloja, mutta systemaattinen ja pitkäjänteinen suunnittelu on jäänyt puuttumaan.** Ratkaisuja on tehty nopeasti esim. taiteilijoiden tilojen osalta. Alueen **henkinen tila luovien alojen toiminnalle on kohtalainen.** Uusia tai uuteen käyttöön tarkoitettu tiloja on otettu käyttöön luovilla aloilla.

Skenaario 3: Et koskaan muuttua saa

Askel eteen, askel taakse – tässä hyvä

2022-2025

- Koulutuksen sisältöjä, muotoja ja tapoja kehitetään asteittain. Luovien alojen **koulutuksen rahoituspohja pysyy entisellään**, mikä osittain vaikeuttaa alan koulutuksen järjestämistä. **Koulutusorganisaatioilla ei ole merkittävästi suurempia resursseja koulutuksen kehittämiseen**. Koulutuksessa huomioidaan osin ammattikuvan laajentuminen ja osaamisen hyödyntäminen eri aloilla. **Taide- ja käden taitojen aineiden suosio pysyy peruskoulussa nykyisellään, mikä heijastuu myös keskiasteen ja korkeakoulujen luovilla aloilla vuosikymmenen edetessä**. Alan tekijäpulaa paikataan (täydennys-)koulutuksella, mikä mahdollistaa luovien alojen tuotantojen ja palvelujen pysymisen Varsinais-Suomessa. Koulutusmuodot osittain tukevat erilaisten opiskelijoiden tarpeita. Koulutusmäärien tarkastelussa ollaan suuntaa-antavasti oikeassa linjassa suhteessa luoville aloille tai niiden oheen työllistymiseen. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus JOTPA tukee rahoitushauissa luovia aloja, mikä tukee osaa luovista aloista.
- Ukrainan sodan vaikutukset ovat heijastuneet taloudellisesti nousseina hintoina (energia, palvelut, tuotteet), mikä on osittain heikentänyt ihmisten halukkuutta ostaa kulttuurin, taiteen, median ja luovien alojen palveluita. Sota on myös heikentänyt ihmisten tulevaisuudenuskoa.

Askel eteen, askel taakse – tässä hyvä

2026-2030

- Koulutuksen sisältöjä, muotoja ja tapoja on kehitetty asteittain. Luovien alojen **koulutuksen rahoituspohja on pysynyt entisellään**, mikä osittain on vaikeuttanut alan koulutuksen järjestämistä. **Koulutusorganisaatioille ei ole syntynyt vuosikymmenen aikana merkittävästi suurempia resursseja koulutuksen kehittämiseen**. Koulutuksessa on huomioitu osin ammattikuvan laajentuminen ja osaamisen hyödyntäminen eri aloilla. **Taide- ja käden taitojen aineiden suosio on pysynyt peruskoulussa samana läpi vuosikymmenen, mikä heijastuu myös keskiasteen ja korkeakoulujen luovilla aloilla vuosikymmenen edetessä**. Alan tekijäpulaa on paikattu (täydennys-)koulutuksella, mikä on mahdollistanut luovien alojen tuotantojen ja palvelujen pysymisen Varsinais-Suomessa. Koulutusmuodot osittain ovat tukeneet erilaisten opiskelijoiden tarpeita. Koulutusmäärien tarkastelussa ollaan suuntaa-antavasti oltu oikeassa linjassa suhteessa luoville aloille tai niiden oheen työllistymiseen. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus JOTPA on tukenut rahoitushauissa luovia aloja, millä on ollut positiivisia vaikutuksia osaan luovista aloista.
- Muuttunut maailmanpoliittinen tilanne on vaikuttanut taloudellisesti nousseina hintoina (energia, palvelut, tuotteet), mikä on näkynyt vuosikymmenen mittaan pienentyneenä ihmisten halukkuutena ostaa kulttuurin, taiteen, median ja luovien alojen palveluita. Maailmanpoliittinen tilanne on heikentänyt ihmisten tulevaisuudenuskoa.

Skenaario 4: Tajunnanräjäyttävä nousu!

Luovat alat kaiken keskiöön

2022-2025

- Pyritään jatkuvasti **määrittelemään luovuutta** ja siten levittämään luovuuden ilosanomaa muille(-kin) aloille. Luovuuden määrittely ja luova tapa tehdä työtä kehittyvät ja tulevat helpommin ymmärrettäviksi. Myös toiset toimialat ymmärtävät paremmin luovuuden sekä luovan tavan tehdä työtä (tavat, menetelmät, käsitteet, ilmaisu) – luovuus on edellytys innovaatioiden tekemiselle ja innovaatioiden syntymiselle.
- **Luovuuden ja luovien alojen arvostus kasvaa**, näitä aletaan painottaa myös rahoituksissa ja projekteissa. Luovuus ja luovat alat aletaan nähdä osana tavoitteellista toimintaa, mutta samaan aikaan taiteen ja kulttuurin itseisarvo tunnustetaan. Eri ammattialojen välillä on arvostusta toisia kohtaan. Esimerkiksi taiteilijat alkavat olla osa työyhteisöjä. Arvostus luo aikaa ja tilaa toimia luovasti ja olla luova – on tilaa kohtaamisille ja luovuudelle.
- Luovien alojen arvostuksen selvä nousu alkaa näkyä nopeasti niin alueellisesti Varsinais-Suomessa kuin myös kansallisesti ja kansainvälisesti. **Yleisö ja alueen asukkaat ovat** koronapandemian jälkeen ja Ukrainan sodasta huolimatta **valmiimpia maksamaan taiteesta, kulttuurista, mediasta ja luovien alojen palveluista ja tuotteista**. Kunnat, kaupungit ja alueet alkavat hyödyntää aktiivisesti taidetta, kulttuuria, mediaa ja luovia aloja veto- ja pitovoimatekijänä. Kolmas sektori on myös merkittävä toimija luovien alojen työllistäjänä ja toimijana. Luovat alat otetaan tiiviimmin mukaan hyvän elämän käsitteen määrittelyssä.
- **Yhteiskunnassa ja eri ammattialoilla tunnustetaan ja tunnustetaan luovien alojen asiantuntijuus**. Osaaminen moniammatillistuu, palvelumuotoilun merkitys kasvaa. Luovien alojen ammattilaisiin luotetaan eikä heillä ole tarvetta perustella oman työn tai luovien alojen tärkeyttä – luovat alat ovat osa yhteiskuntaa, yhteisöjä ja ammattimaista toimintaa.

Luovat alat kaiken keskiöön

2026-2030

- Pyritään jatkuvasti **määrittelemään luovuutta** ja siten levittämään luovuuden ilosanomaa muille(-kin) aloille. Luovuuden määrittely ja luova tapa tehdä työtä ovat kehittyneet ja tulleet helpommin ymmärrettäviksi. Toiset toimialat ymmärtävät hyvin luovuuden sekä luovan tavan tehdä työtä (tavat, menetelmät, käsitteet, ilmaisu) – luovuus on edellytys innovaatioiden tekemiselle ja innovaatioiden syntymiselle.
- **Luovuuden ja luovien alojen arvostus on kasvanut merkittävästi**. Niitä painotetaan monipuolisesti rahoituksissa ja projekteissa. Luovuus ja luovat alat nähdään selvästi osana tavoitteellista toimintaa, ja samalla taiteen ja kulttuurin itseisarvo on tunnustettu. Eri ammattialojen välillä on arvostusta toisia kohtaan. Esimerkiksi taiteilijat ovat osa työyhteisöjä. Arvostus luo aikaa ja tilaa toimia luovasti ja olla luova – on tilaa kohtaamisille ja luovuudelle.
- Luovien alojen arvostus on vuosikymmenen mittaan noussut selvästi niin alueellisesti Varsinais-Suomessa kuin myös kansallisesti ja kansainvälisesti. **Yleisö ja alueen asukkaat ovat valmiit maksamaan taiteesta, kulttuurista, mediasta ja luovien alojen palveluista ja tuotteista**. Kunnat, kaupungit ja alueet hyödyntävät aktiivisesti taidetta, kulttuuria, mediaa ja luovia aloja veto- ja pitovoimatekijänä. Kolmas sektori on myös merkittävä toimija luovien alojen työllistäjänä ja toimijana. Luovat alat ovat tiiviisti mukana hyvän elämän käsitteen määrittelyssä.
- **Yhteiskunnassa ja eri ammattialoilla on tunnustettu ja tunnustettu luovien alojen asiantuntijuus**. Osaaminen on moniammatillistunut, palvelumuotoilun merkitys on kasvanut selvästi. Luovien alojen ammattilaisiin luotetaan eikä heillä ole tarvetta perustella oman työn tai luovien alojen tärkeyttä – luovat alat ovat osa yhteiskuntaa, yhteisöjä ja ammattimaista toimintaa.

Skenaario 4: Tajunnanräjäyttävä nousu!

Luovat alat kaiken keskiöön

2022-2025

- Luovuus ja luovat alat alkavat nousta kansallisesti ja kansainvälisesti aiempaa merkittävämpään rooliin. **Luovien alojen rahoitusmahdollisuudet lisääntyvät: veikkausvoittorahojen pieneneminen kompensoidaan luovien alojen perusrahoituksella.** Kansainväliset markkinat avautuvat laajemmin suomalaisille alan toimijoille – luovien alojen toiminta ja toimintamallit mahdollistavat ammattilaisten globaalin työskentelyn. Luovien alojen painoarvo alkaa kasvaa Suomessa merkittävänä ventialana.
- Luovien alojen **perusrahoitus vakiintuu hyvälle pohjalle, mikä mahdollistaa luovien alojen ammattilaisille pitkäjänteisen työn tekemisen.** Hankerahoituksia myönnetään pidemmille aikaväleille ja niissä rahoitetaan luovien alojen ja kulttuurialan toimintaa, tekemistä ja kehittämistä. Yksittäisten kansalaisten rooli ja merkitys luovien alojen ammattilaisten työllistämisessä ja toimeentulon muodostumisessa kasvaa.
- **Luovilla aloilla aletaan löytää monipuolisesti vaihtoehtoisia paikkoja ja tapoja tehdä luovien alojen työtä** (eri alustat jne.). Omaa osaamista myydään erilaisilla alustoilla, joita on kehitetty. Luovien alojen ammattilaiset saavat asianmukaisen korvauksen työstään eri alustoilla ja kanavissa. Eri toimijoiden ja alustojen eettisyys ja vastuullisuus korostuvat luovien alojen kohdalla.
- **Luovien alojen ammattilaisten digitaalinen osaaminen laajenee ja korostuu nopeasti,** kouluttajat vastaavat hyvin kasvavaan digiosaamistarpeeseen. Metaversumi kehittyä ja kasvaa - luovien alojen ammattilaiset ovat tiiviisti mukana tässä työssä. Pelitaitteen, pelisuunnittelun ja peliteknologioiden virtaukset voimistuvat. Vuorovaikutteisuuden ja osallisuuden vaikutukset kasvavat. Samanaikaisesti käden taitojen merkitys kasvaa teknologisen kehittymisen rinnalla.

Luovat alat kaiken keskiöön

2026-2030

- Luovuus ja luovat alat ovat nousseet kansallisesti ja kansainvälisesti selvästi merkittävämpään rooliin. **Luovien alojen rahoitusmahdollisuudet ovat lisääntyneet: veikkausvoittorahojen pieneneminen on kompensoitu kokonaan luovien alojen perusrahoituksella.** Kansainväliset markkinat ovat vuosikymmenen aikana avautuneet hyvin suomalaisille alan toimijoille – luovien alojen toiminta ja toimintamallit ovat mahdollistaneet ammattilaisten globaalin työskentelyn. Luovien alojen painoarvo on kasvanut merkittävästi Suomessa ventialana.
- Luovien alojen **perusrahoitus on vakiintunut hyvälle pohjalle, mikä on mahdollistanut luovien alojen ammattilaisille pitkäjänteisen työn tekemisen.** Hankerahoituksia on vuosikymmenen mittaan myönnetty pidemmille aikaväleille ja niissä on rahoitettu luovien alojen ja kulttuurialan toimintaa, tekemistä ja kehittämistä. Yksittäisten kansalaisten rooli ja merkitys luovien alojen ammattilaisten työllistämisessä ja toimeentulon muodostumisessa on kasvanut.
- **Luovilla aloilla on löydetty monipuolisesti vaihtoehtoisia paikkoja ja tapoja tehdä luovien alojen työtä** (eri alustat jne.). Omaa osaamista myydään aktiivisesti erilaisilla alustoilla, joita on kehitetty. Luovien alojen ammattilaiset saavat hyvät korvaukset työstään eri alustoilla ja kanavissa. Eri toimijoiden ja alustojen eettisyys ja vastuullisuus ovat koko vuosikymmenen aikana korostuneet luovien alojen kohdalla.
- **Luovien alojen ammattilaisten digitaalinen osaaminen on laajentunut ja korostunut nopeasti,** kouluttajat ovat vastanneet hyvin kasvavaan digiosaamistarpeeseen. Metaversumi on kehittynyt ja kasvanut - luovien alojen ammattilaiset ovat tiiviisti mukana tässä työssä. Pelitaitteen, pelisuunnittelun ja peliteknologioiden virtaukset ovat olleet voimakkaat. Vuorovaikutteisuuden ja osallisuuden vaikutukset ovat kasvaneet. Samanaikaisesti käden taitojen merkitys on kasvanut teknologisen kehittymisen rinnalla.

Skenaario 4: Tajunnanräjäyttävä nousu!

Luovat alat kaiken keskiöön

2022-2025

- Kestävän kehityksen mukainen luovien alojen toiminta on eettistä ja siinä huomioidaan työehdot jne. (huomioitu taloudellisesta ja poliittisesta näkökulmasta). **Luovien alojen toiminnassa ja työssä huomioidaan vastuullinen toiminta ja kestävä kehitys kasvavassa määrin.** Tekijänoikeuksia kunnioitetaan selvästi aiempaa paremmin ja tekijänoikeusloukkauksiin puututaan aktiivisemmin, tätä helpottaa automatisointi ja digitalisointi sekä tekijänoikeusasioista kouluttaminen.
- **Taiteilijoiden ja luovien alojen toimijoille suunnitellaan ja otetaan käyttöön pysyvämpiä tiloja**, toiminnan suunnittelu on systematisoinutta ja pitkäjänteistä. Alueella on mahdollistunut kasvava alakulttuurien aktiivisempi toiminta. **Alueella henkinen tila luovien alojen toiminnalle on avointa ja kannustavaa.** Uusia tai uuteen käyttöön tarkoitettu tiloja on otettu käyttöön luovilla aloilla. Fasilitteetteja luovien alojen toimintaa kohtaan on suunniteltu kuntoon. **Tilaratkaisut mahdollistavat tilan luovuudelle ja kohtaamisille, sekä luoville aloille suunnatuissa tiloissa mutta myös muissa tiloissa.** Luovien alojen toimijat otetaan huomioon aina, kun suunnitellaan yhteyksiä, infrastruktuuria jne. Rakennushankkeissa huomioidaan prosenttiperiaate ja julkisen taiteen hyödyntäminen (julkiset ja yksityiset hankkeet).

Luovat alat kaiken keskiöön

2026-2030

- Kestävän kehityksen mukainen luovien alojen toiminta on vuosikymmenen myötä tullut kokonaisuudessaan eettiseksi ja siinä huomioidaan työehdot jne. (huomioitu taloudellisesta ja poliittisesta näkökulmasta). **Luovien alojen toiminnassa ja työssä huomioidaan kaikissa eri kohdissa vastuullinen toiminta ja kestävä kehitys.** Tekijänoikeuksia kunnioitetaan merkittävästi aiempaa paremmin ja tekijänoikeusloukkauksiin puututaan aktiivisesti, tätä on helpottanut vuosien mittaan tapahtunut automatisointi ja digitalisointi sekä aktiivinen tekijänoikeusasioista kouluttaminen.
- **Taiteilijoiden ja luovien alojen toimijoille on otettu käyttöön pysyvämpiä tiloja**, toiminnan suunnittelu on systematisoinutta ja pitkäjänteistä. Alueella on alakulttuurien aktiivista toimintaa. **Alueella henkinen tila luovien alojen toiminnalle on hyvin avointa ja kannustavaa.** Uusia tai uuteen käyttöön tarkoitettu tiloja on otettu käyttöön luovilla aloilla. Fasilitteetteja luovien alojen toimintaa kohtaan on suunniteltu kuntoon. **Tilaratkaisut mahdollistavat tilan luovuudelle ja kohtaamisille, sekä luoville aloille suunnatuissa tiloissa mutta myös muissa tiloissa.** Luovien alojen toimijat otetaan huomioon aina, kun suunnitellaan yhteyksiä, infrastruktuuria jne. Rakennushankkeissa huomioidaan prosenttiperiaate ja julkisen taiteen hyödyntäminen (julkiset ja yksityiset hankkeet).

Skenaario 4: Tajunnanräjäyttävä nousu!

Luovat alat kaiken keskiöön

2022-2025

- **Luovien alojen ammattilaisia koulutetaan laaja-alaisesti Varsinais-Suomen alueella sekä alueen mutta myös kansalliseen ja kansainväliseen tarpeeseen.** Kansainväliset verkostot ovat vahvistuneet, luovien alojen ammattilaiset hakevat osaamista kansainvälisesti. Työelämätietous on vahvaa ja tuoretta ammattialan koulutuksessa. **Luovien alojen taitoja ja osaamista käytetään laajasti myös toisilla aloilla ja päinvastoin.** Luovuutta ja luovia työtapoja voi oppia ja niissä voi kehittyä, mikä korostuu luovuuden määrittelyssä. **Luovien alojen toimijat voivat kouluttautua alan ammattilaisiksi aiempaa laajemmin Varsinais-Suomen alueella eri koulutusasteilla ja eri koulutusasteiden välisellä yhteistyöllä:** tämä tarkoittaa yhteisiä opintoja, yhteistyötä opintojaksoilla ja opetuksessa sekä koulutuksessa jne. Monialaiset koulutusorganisaatiot voivat kompensoida organisaatioiden sisäisesti luovien alojen (muuta aloja) yleensä kalliimpaa koulutusta. Oppisopimus- ja kisälliopetus ja mentoroinnit ovat yksi olennainen oppimisen ja koulutuksen järjestämisen tapa. Oppimisen paikat ovat kohtaamoja, joissa joku jakaa osaamista ja toinen oppii ja kouluttautuu. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus JOTPA tukee rahoitushauissa luovia aloja, mikä näkyy piristävästi alalla.
- **Kaikilla eri koulutusasteilla aletaan huomioida paremmin oppilaiden ja opiskelijoiden eri taustat.** Ukrainan sodan myötä Suomeen saapuneet luovien alan ammattilaiset ovat osa luovien alojen ammattilauskenttää. Ulkomailta saapuvat voivat kouluttautua edelleen luovia aloja tarjoavissa oppilaitoksissa. Peruskoulussa taide- ja käden taitojen aineiden suosio kääntyy nousuun (yhdistettynä yrittäjyyteen).

Luovat alat kaiken keskiöön

2026-2030

- **Luovien alojen ammattilaisia koulutetaan hyvin laaja-alaisesti Varsinais-Suomen alueella sekä alueen mutta myös kansalliseen ja kansainväliseen tarpeeseen.** Kansainväliset verkostot ovat vuosikymmenen mittaan vahvistuneet selvästi, luovien alojen ammattilaiset hakevat osaamista kansainvälisesti. Työelämätietous on erittäin vahvaa ja tuoretta ammattialan koulutuksessa. **Luovien alojen taitoja ja osaamista käytetään hyvin laajasti myös toisilla aloilla ja päinvastoin.** Luovuutta ja luovia työtapoja voi oppia ja niissä voi kehittyä, mikä korostuu luovuuden määrittelyssä. **Luovien alojen toimijat voivat kouluttautua alan ammattilaisiksi laajasti Varsinais-Suomen alueella eri koulutusasteilla ja eri koulutusasteiden välisellä yhteistyöllä:** tämä konkretisoituu monipuolisilla yhteisillä opinnoilla, yhteistyöllä opintojaksoilla ja opetuksessa sekä koulutuksessa jne. Monialaiset koulutusorganisaatiot kompensoivat organisaatioiden sisäisesti luovien alojen (muuta aloja) yleensä kalliimpaa koulutusta. Oppisopimus- ja kisälliopetus ja mentoroinnit ovat yksi olennainen oppimisen tapa ja koulutuksen järjestämisen tapa. Oppimisen paikat ovat kohtaamoja, joissa joku jakaa osaamista ja toinen oppii ja kouluttautuu. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus JOTPA on tukenut voimallisesti rahoitushauissa luovia aloja, millä on ollut merkittävä vaikutus alalle.
- **Kaikilla eri koulutusasteilla huomioidaan hyvin oppilaiden ja opiskelijoiden eri taustat.** Ulkomailta Suomeen saapuneet luovien alojen ammattilaiset toimivat aktiivisesti Suomessa ja kansainvälisesti. Ulkomailta saapuneet ovat voineet kouluttautua luovia aloja tarjoavissa oppilaitoksissa. Peruskoulussa taide- ja käden taitojen aineiden suosio on kasvanut selvästi (yhdistettynä yrittäjyyteen).